

Soud: Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí: 07/18/2017
Spisová značka: 28 Cdo 741/2017
ECLI: ECLI:CZ:NS:2017:28.CDO.741.2017.1
Typ rozhodnutí: USNESENÍ
Heslo: Církev (náboženská společnost)
 Zmírnění křivd (restituce)
 Vady podání
 Žaloba
Dotčené předpisy: § 43 o. s. ř.
 § 245 o. s. ř.
 § 246 odst. 2 o. s. ř.

Kategorie rozhodnutí:
Podána ústavní stížnost

datum podání	spisová značka	soudce zpravodaj	výsledek	datum rozhodnutí
04/10/2017	III. ÚS 3104/17	JUDr. Pavel Rychetský	odmítnuto	11/28/2017

28 Cdo 741/2017

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Petra Krause a soudců JUDr. Jana Eliáše, Ph.D., a Mgr. Miloše Póla ve věci žalobce: **Arcibiskupství olomoucké**, se sídlem v Olomouci, Wurmova 562/9, IČO: 004 45 151, zastoupené Mgr. Stanislavem Hykyšem, advokátem se sídlem v Pardubicích, Zelená 267, za účasti **České republiky – Státního pozemkového úřadu**, se sídlem v Praze 3, Husinecká 1024/11a, IČO: 013 12 774, **o nahrazení rozhodnutí správního orgánu**, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 9/2016, o dovolání žalobce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 11. října 2016, č. j. 5 Co 24/2016-33, takto:

Dovolání **se odmítá**.

O d ů v o d n ě n í (§ 243f odst. 3 o. s. ř.) :

Dovoláním napadeným usnesením odvolací soud potvrdil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. září 2016, č. j. 35 C 9/2016-25, jímž byla v řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) z důvodu neodstraněné neurčitosti (podle § 43 odst. 2, ve spojení s § 245 o. s. ř.) odmítnuta žaloba v části, kterou se žalobce – v režimu zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů, ve znění nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13, publikovaného pod č. 177/2013 Sb. – domáhal vydání „části pozemků parc. č. 2851/2 (zahradka) a parc. č. 2851/16 (zahradka) v katastrálním území K., jež nejsou nezbytně nutné k užívání stavby“, jež byly by posléze zaměřeny současně požadovaným geometrickým plánem.

V podaném dovolání žalobce napadá závěr odvolacího soudu, že jím podaná žaloba podle části páté o. s. ř. není určitá co do vymezení předmětu řízení a že nevyhovuje požadavkům kladeným na takovou žalobu ustanovením § 246 odst. 2 o. s. ř.; přípustnost dovolání spatřuje v tom, že jde o závěr rozporný s jím současně odkazovanou judikaturou odvolacího soudu, eventuelně že by dovolacím soudem vyřešená otázka měla být posouzena jinak. Výklad odvolacího soudu považuje za formalistický, namítaje, že i podle rozhodovací praxe odvolacího soudu lze pozemek identifikovat i jiným způsobem nevzbuzujícím pochybnost o tom, jaké části pozemku se žaloba týká, a že k opatření geometrického plánu lze přikročit až v průběhu řízení samotného. Nesouhlasí s názorem vysloveným Nejvyšším soudem v rozhodnutí ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2397/2016, jenž má za nesprávný proto, že předmětem řízení o žalobě podle části páté o. s. ř. je v žalobě označené pravomocné rozhodnutí pozemkového úřadu, jímž byl návrh na vydání nemovitostí zamítnut.

Nejvyšší soud podané dovolání odmítl podle ustanovení § 243c odstavce 1 věty první a odstavce 2 o. s. ř., neboť není přípustné.

Napadené rozhodnutí nepatří do okruhu rozhodnutí vypočtených v ustanovení § 238a o. s. ř. a není přípustné ani podle ustanovení § 237 o. s. ř., neboť právní otázku vymezenou dovoláním, na jejímž řešení závisí napadené rozhodnutí, odvolací soud vyřešil v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu a Nejvyšší soud neshledal důvody k jinému posouzení této dovolacím soudem již vyřešené otázky procesního práva.

Napadeným rozhodnutím odvolacího soudu nebyly nikterak dotčeny závěry ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, vyslovené při aplikaci jiných předpisů restituční povahy (a přenositelné i do poměrů zákona č. 428/2012 Sb.; k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2016, sp. zn. 28 Cdo 3938/2015, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2397/2016), dle nichž se žaloba o vydání části pozemku pokládá za přesnou a určitou nejen tehdy, jestliže je nárokován díl pozemku označen v připojeném geometrickém plánu, ale také pokud je identifikován jiným způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o tom, jaké části dotčené nemovitosti (pozemku) se žaloba týká (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 1997, sp. zn. 2 Cdo 180/96, uveřejněné pod č. 26/98 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1253/2007, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2757/2007).

Závěry odvolacího soudu nejsou v rozporu ani s dovolatelem odkazovanou judikaturou – s rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 9. 6. 2009, sp. zn. 28 Cdo 1404/2009, a ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 22 Cdo 75/2016, či s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2009, sp. zn. 28 Cdo 1217/2009, dle nichž není nezbytnou podmínkou projednatelnosti žaloby opatření geometrického plánu (umožňujícího následné uskutečnění odpovídajícího zápisu do katastru nemovitostí), k němuž lze přikročit až v průběhu řízení samotného. V posuzované věci nebyla žaloba hodnocena jako neurčitá proto, že k ní nebyl připojen geometrický plán zachycující žádané díly pozemků parc. č. 2851/2 a parc. č. 2851/16, ale proto, že žalobce ani jiným určitým, pochybnost nevzbuzujícím způsobem nevymezil, jaké části se jím podaná žaloba týká. Pokusil-li se vymežit předmět řízení obecně jako nárok na vydání části označených parcel, ve vztahu k nimž není dána překážka ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 428/2012 Sb. (kdy zjišťování existence okolností vylučujících naturální restituci, potažmo rozsahu, v němž vydání sporné nemovitosti znemožňují, je otázkou rozhodnou až pro posouzení věci samé, ke které musí směřovat dokazování prováděné v dalším průběhu řízení, zahájeného projednatelnou žalobou), nelze takový postup akceptovat (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2397/2016).

Konečně, relevantní není ani odkaz dovolatele na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. 33 Cdo 3459/2011, v němž šlo o posouzení projednatelnosti žaloby o uložení povinnosti podle § 80 písm. b) o. s. ř. (ve znění do 31. 12. 2013), jež byla určité a srozumitelně jinak specifikována a kdy povaha povinností, jejichž splnění se žalobce domáhal, ba ani nevyžadovala identifikaci konkrétních míst (ploch) prostřednictvím závazných údajů katastru nemovitostí.

Ovšem ani v dovolání uvedené kritice závěrů vyslovených Nejvyšším soudem v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 2397/2016, kterou dovolatel argumentačně zakládá na názoru, že předmětem řízení podle části páté o. s. ř. je vždy v žalobě označené pravomocné rozhodnutí správního orgánu, nelze přiznat opodstatnění (a není proto důvod k jinému posouzení této dovolacím soudem již vyřešené otázky, jež mohlo by zakládat přípustnost dovolání). K této argumentaci sluší se uvést, že projednání sporu nebo jiné právní věci v řízení podle části páté nepředstavuje způsob přezkoumání správnosti (zákonnosti) rozhodnutí správního orgánu; podstata řízení spočívá v tom, že se účastníku umožňuje nové projednání sporu nebo jiné právní věci u soudu (a vydání nového rozhodnutí ve věci, dospěje-li soud k jiným závěrům než správní orgán). Žalobou na zahájení řízení podle části páté se jistě neuplatňuje hmotněprávní nárok a soud v něm – v mezích podané žaloby – rozhoduje o návrhu, kterým byl nárok již dříve uplatněn u správního orgánu. I proto k náležitostem žaloby (§ 246 odst. 2 o. s. ř.) patří také uvedení rozsahu, v jakém má být spor či jiná právní věc soudem projednána (a jak má být rozhodnuta). I z tohoto pohledu žalobcem formulovaný požadavek v části požadující nové projednání věci a její rozhodnutí ohledně přesně nespécifikovaných částí pozemků (v rozsahu, v němž byl by snad až v závislosti na výsledcích provedení dokazování návrh podle hmotného práva shledán důvodným) nelze považovat za určitý.

Relevantní v dané souvislosti není ani odkaz dovolatele na závěry stanoviska Ústavního soudu ze dne 2. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS-st. 10/99, či nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2000, sp. zn. IV. ÚS 406/99, již proto, že odkazované stanovisko a nález vycházejí z právní úpravy správního soudnictví, platné a účinné do 31. 12. 2002 – z řízení o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů podle hlavy druhé o. s. ř., jež bylo řízením o přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí, nikoliv novým projednáním věci, a jsou jimi také řešeny jiné procesní situace (případ nesprávné identifikace rozhodnutí správního orgánu, resp. procesní důsledky plynoucí z toho, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu „údajně“ postrádala uvedení důvodů, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu).

Neurčitost žaloby (její části) či absenci některé z jejích nezbytných náležitostí nelze pak překlenout ani poukazem na (dovolatelem současně zdůrazňovanou) povinnost soudů postupovat při projednání restitučních nároků citlivě (viz mimo jiné nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 66/03) a vůči oprávněným osobám vstřícně (srovnej např. nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1088/12, v kontextu majetkového vyrovnání s církvemi viz též nález pléna Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13, bod 94; publikovaný pod č. 177/2013 Sb.); k tomu znovu srovnej i důvody již shora odkazovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2397/2016.

O nákladech dovolacího řízení Nejvyšší soud nerozhodoval, neboť tímto rozhodnutím se řízení nekončí (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2002, sp. zn. 20 Cdo 970/2001, uveřejněné pod č. 48/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek); o nákladech řízení, včetně nákladů dovolacího řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí (§ 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1 a § 151 odst. 1, část věty před středníkem, o. s. ř.).

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 18. července 2017

Mgr. Petr Kraus
předseda senátu